

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

UNIVERSITATEA TEHNICĂ

DIN CLUJ-NAPOCA

FACULTATEA DE AUTOMATICĂ ȘI CALCULATOARE

Simulare cozi

Documentație

Ciubotaru Andrei-Mihai

Grupa: 30227

Cuprins

1. Obiectivul temei
2. Analiza problemei
3. Proiectare
  - 3.1 Diagrama de clase
4. Implementare
  - 4.1 Clase si pachete
  - 4.2 GUI
5. Testare
6. Rezultate
7. Concluzii
8. Bibliografie

1.Obiectivul temei

Obiectivul acestei teme este sa simulam si sa analizam un sistem de de procesare al cozilor. Un exemplu din lumea reala il poate reprezenta cozile de clienti de la un supermarket.

Aplicatia va dispunde de o interfata, astfel utilizatorul va alege datele de intrare, iar apoi va urmari simularea, interfata se va actualiza in timp real astfel vom putea vedea la ce moment si la ce coada a intrat un client si cand a iesit.

2.Analiza problemei

Pentru inceput trebuie sa stim ce e aceea o coada. Coada se bazeaza pe principiul FIFO(first in first out) astfel primul client care se va aseza la coada va fi primul procesat. Pentru a putea implementa mai multe cozi care sa isi desfasoara activitatea in acelasi timp vom folosi thread-urile.

Utilizatorul introduce de la tastatura date pentru a putea rula aplicatia. Aceste date sun reprezentate de numarul de cozi, am ales sa ma rezum la maxim 7 cozi, timpul minim si maxim de sosire dintre clienti, timpul minim si maxim de servire, strategia dupa care se vor aseza clientii la coada si intervalul de simulare.

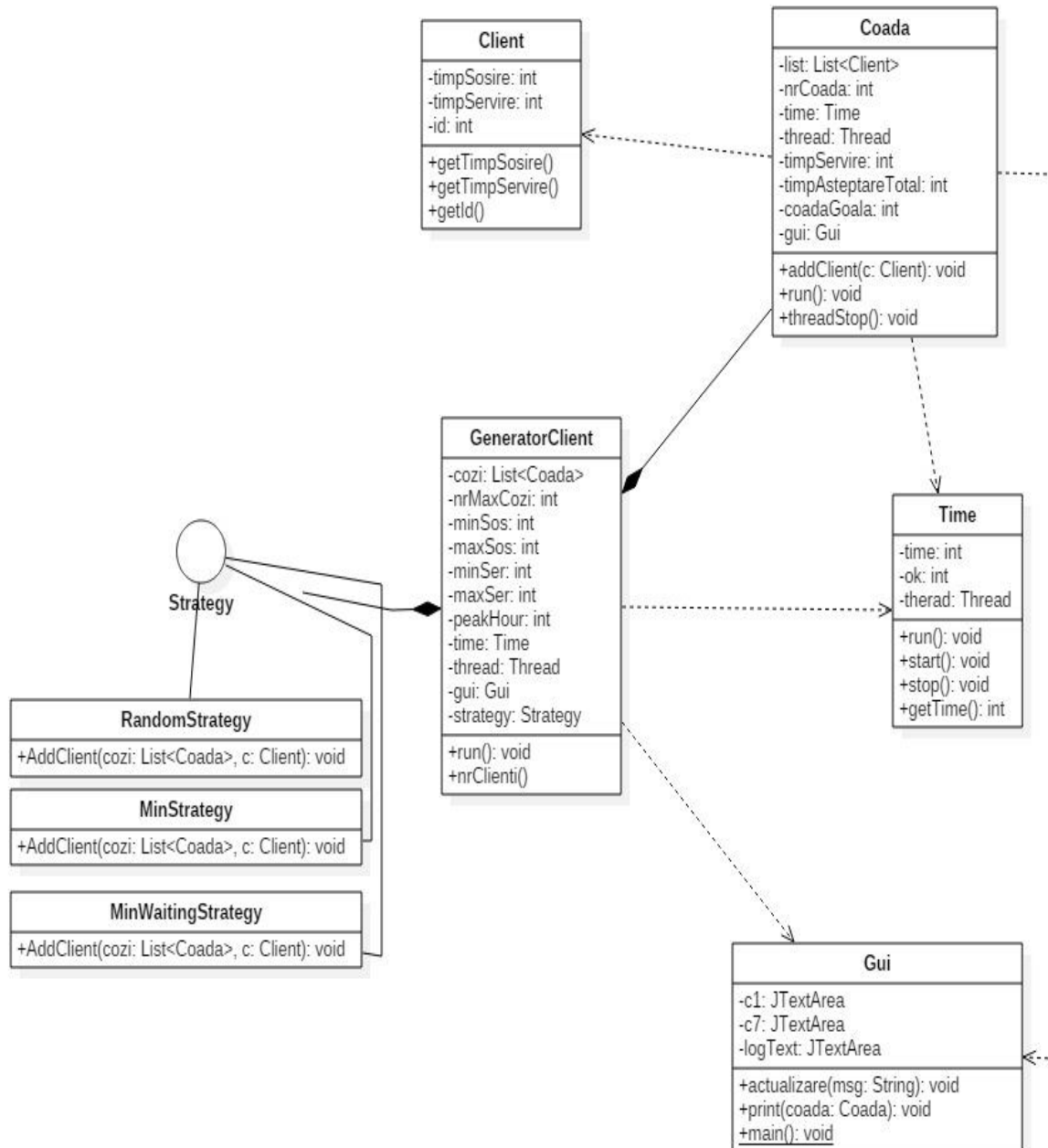
La sfaristul simularii vor fi afisate pentru fiecare coada timpul mediu de asteptare si de servire, timpul cat coada a fost goala si momentul in care la cozi au fost cei mai multi clienti.

3.Proiectare

Fiecare coada va avea propriul thread. Am ales sa mai folosesc un thread pentru a genera clientii si inca unul pentru a putea stii la ce moment al simularii ma aflu. Fiecare client are un timp de sosire si de asteptare generat random intre cele doua limite introduse de utilizator. Clientul va fi asezat la coada in functie de strategia aleasa. Am ales sa implementez 3 strategii: strategia „Random”, clientul este plasat aleatoriu la o casa, strategia „Min_Clienti”, urmatorul clientul este plasat la coada la care se afla cei mai putini clienti si strategia „Min_Servire”, urmatorul client asezandu-se la coada la care timpul de servire e cel mai mic(practic se va aseza la coada la care sunt cele mai putine produse). Clientii vor fi generati atat timp cat nu este depasita durata de simulare. De exemplu daca ne aflam la momentul 96 si umeaza sa intre un client la momentu 102, iar durata de simulare este 100, acesta nu va mi fi adugat si simularea se va termina.

Diagrama UML presupune modelarea unui sistem prin lucrurile care sunt importante pentru acesta. Aceste lucruri sunt modelate folosind clase.

3.1.Diagrama de clase

4.Implementare

4.1.Clase si pachete

Am organizat proiectul in trei pachete: Coadă, Manager si Gui.

In pachetul Coadă se afla clasele Client si Coadă. Clasa client are ca si attribute timpul de sosire , timpul de servire si id. Clasa Coadă implementeaza interfata Runnable deoarece fiecare coada va rula pe un thread separat. Aceste clase reprezinta baza acestei aplicatii.

O clasa foarte importanta este clasa GeneratorClient care are rolul de a genera clienti si de a-i trimite la o anumita coada. Aceasta clasa se afla in pachetul Manager alaturi de clasa Time, interfata Strategy, si de clasele care implementeaza aceasta interfata RandomStrategy, MinStrategy si MinWaitingStrategy. Am folosit interfata Strategy pentru a putea avea mai multe strategii de plasare a unui client la o coada.

Clasa Time genereaza timpul simulării si datorita ei putem afla la ce moment al simulării ne aflam. Aceasta are ca variabile instantia o variabila time care va reprezenta timpul si un thread. Acest thread va porni la inceputul executiei aplicatiei si va rula pana la sfarsit. Cu ajutorul metodei getTime() vom sti la ce moment al simulării ne aflam.

```
public class Time implements Runnable{
    private int time;
    private Thread thread;
    private int ok;
    public Time() {
        time=0;
        thread= new Thread(this);
    }
    public void setTime(int time) {
        this.time = time;
    }
    public int getTime() {
        return time;
    }
    public void start() {
        ok=1;
        thread.start();
    }
    public void stop(){
        ok=0;
    }
    @Override
    public void run() {
        while(ok==1) {
            try {
                Thread.sleep(500);
            } catch (InterruptedException e) {
                e.printStackTrace();
            }
            time++;
        }
    }
}
```

Clasa `GeneratorClient` are rolul de a genera clienti random. Acesta clasa are ca variabile instantia `minSos`, `maxSos`, `minSer`, `maxSer` reprezentand limitele pentru generarea timpului de sosire si de servire. `nrMaxCozi` reprezinta numarul de cozi. Lista de cozi este reprezentata de `List<Coadă> cozi`. Am ales sa implementez aceasta lista ca `ArrayList` cu o exceptie, acesta lista trebuie sa fie *synchronizedList* deoarece avem mai multe thread-uri si doua thread-uri pot accesa lista in acelasi timp, spre exemplu este generat un client care intra la coada la timpul 21 dar la acelasi timp un alt client iese.

(cozi= Collections.synchronizedList(new ArrayList<Coadă>());)

Durata reprezinta intervalul de simulare, iar `peakHour` timpul la care la cozi se afla cei mai multi clienti.

```
this.nrMaxCozi=nrMaxCozi;
this.minSos=minSos;
this.maxSos=maxSos;
this.minSer=minSer;
this.maxSer=maxSer;
this.durata=durata;
peakHour=0;
if(strategie.equals("Random"))
    this.strategy=new RandomStrategy();
else if(strategie.equals("Min_Clienti"))
    this.strategy=new MinStrategy();
else if(strategie.equals("Min_Servire"))
    this.strategy=new MinWaitingStrategy();
cozi= Collections.synchronizedList(new ArrayList<Coadă>());
time=new Time();
int i;
for(i=1;i<=nrMaxCozi;i++) {
    Coadă coada=new Coadă(i,time,gui);
    cozi.add(coada);
}
this.gui=gui;
thread = new Thread(this);
thread.start();
```

In constructor sunt initializate toate variabilele instantia si in functie de `nrMaxCozi` este creata lista de cozi. Cozile vor fi numerotate de la 1 la `nrMaxCozi`. In functie de strategia introdusa de utilizator atributul `strategy` va executa o anumita metoda.

```
public class RandomStrategy implements Strategy {

    @Override
    public void addClient(List<Coadă> cozi, Client c) {
        int nrCozi = cozi.size();
        Random rand = new Random();
        int nr = rand.nextInt(nrCozi);
        cozi.get(nr).addClient(c);
    }
}
```

Aceasta clasa implemeteaza interfata `Strategy` si suprascrie metoda `addClient`. Astfel se genereaza un nr random intre 0 si `nrCozi-1` ce reprezinta nr cozii, iar clientul `c` va fi adugat la coada respectiva.

```

public class MinStrategy implements Strategy {

    @Override
    public void addClient(List<Coadă> cozi, Client c) {
        int min=cozi.get(0).list.size();
        int nr=0;
        int j=0;
        for (Coadă i : cozi) {
            if(i.list.size()<min) {
                min=i.list.size();
                nr=j;
            }
            j++;
        }
        cozi.get(nr).addClient(c);
    }
}

```

Pentru a adauga clientul la coada cu cei mai putini clienti am salvat numarul de clienti de la prima coada intr-o variabila numita min, iar apoi am comparat cu numarul clientilor de la celelalte cozi si am salvat nr cozii. La sfarsit adaug clientul la coada cu indexul nr.

```

public class MinWaitingStrategy implements Strategy {

    @Override
    public void addClient(List<Coadă> cozi, Client c) {
        float min=cozi.get(0).getTimpServire();
        int nr=0;
        int j=0;
        for (Coadă i : cozi) {
            if(i.getTimpServire()<min) {
                min=i.getTimpServire();
                nr=j;
            }
            j++;
        }
        cozi.get(nr).addClient(c);
    }
}

```

Pentru a adaugarea la coada in functie de timpul de servire al celorlalti clienti algoritmul este asemanator cu cel de la adugare in functie de nr clientilor doar ca de acesta data comparam timpul de servire de la fiecare coada.

Tot in constructor pornim thread-ul.

```

public void run() {
    Random rand = new Random();
    int max=0;
    int id=0;
    time.start();
    while(time.getTime()<durata) {
        int sos=minSos + rand.nextInt(maxSos-minSos+1);
        int ser=minSer + rand.nextInt(maxSer-minSer+1);
        if(time.getTime()+sos>durata)
            break;
        id++;
        try {
            Thread.sleep(sos*500);
        } catch (InterruptedException e) {
            e.printStackTrace();
        }
        Client c=new Client(sos,ser,id);
        strategy.addClient(this.cozi,c);
    }
}

```



```

        if(max<nrClienti()){
            max=nrClienti();
            peakHour=time.getTime();
        }
    }
    gui.actualizare("STOP");
    for (Coadă i: cozi)
        i.threadStop();
    time.stop();
    gui.actualizare("Peak Hour: " + peakHour);
}

```

În metoda run este prezentat modul în care sunt generați clienții și momentul în care sunt introdusi în coadă în funcție de timpul de sosire. La început este pornit thread-ul care generează timpul simulării. În while verificăm dacă timpul la care ne aflăm plus timpul de sosire al următorului client nu depășește durata simulării, dacă această condiție este indeplinită thread-ul va fi pus să aștepte un timp egal cu timpul de sosire apoi clientul va fi introdus în coadă corespunzătoare. Am ales ca timpul de simulare să fie de două ori mai rapid decât cel de introdus de utilizator, astfel simularea se va termina mai repede, de aceea thread-ul aștepta $sos * 500$ milisecunde.

Pentru a afla timpul la care la cozi se afla cei mai mulți clienți am folosit o funcție care îmi calculează numărul total de clienți.

```

public int nrClienti() {
    int nr_total=0;
    for(Coadă i: cozi) {
        nr_total+=i.list.size();
    }
    return nr_total;
}

```

Dacă funcția returnează un număr mai mare decât max, peakHour ia valoarea timpului de la acel moment, iar max se actualizează.

La sfârșitul simulării opresc thread-urile de la fiecare coadă, astfel clienții nu vor mai fi procesați. De asemenea actualizez interfața.

Clasa Coadă are ca atribute o listă de clienți, numărul cozii, timpul de servire, timpul total de așteptare, timpul în care coada este goală, nr de clienți serviti și instanțe ale claselor Time, Thread și Gui.

```

public void addClient(Client c) {
    list.add(c);
    nrClienti++;
    gui.actualizare("->Client id " + c.getId() + " sosit la coada " + nrCoadă + " la timpul " + time.getTime() + " timp sosire: " + c.getTimpSosire() + " timp servire: " + c.getTimpServire());
    gui.print(this);
}

```

Metoda addClient adaugă un client în lista de clienți și actualizează interfața. În momentul în care intră un client nou la coadă, în log se va afișa „-> Client id X sosit la casa X la timpul X”. Timpul este preluat din clasa Time. Pentru

a putea urmări mai ușor simularea și a vedea dacă este ok am ales să afișez și timpul de sosire și de servire. Metoda `gui.print()` are rolul de a afișa evoluția cozii.

```
public void run() {
    int lastSevTime=0;
    int id=0;
    int timpAsteptare=0;
    while(ok || list.size()>0) {
        if(list.size()!=0) {
            timp+=list.get(0).getTimpServire();
            if(lastSevTime-list.get(list.size()-1).getTimpSosire()>0) {
                timpAsteptare += lastSevTime - list.get(list.size() -
1).getTimpSosire();
                timpAsteptareTotal += timpAsteptare;
            }
            else timpAsteptare=0;
            lastSevTime=list.get(list.size()-1).getTimpServire();
            try {
                Thread.sleep(list.get(0).getTimpServire() * 500);
            } catch (InterruptedException e) {
                e.printStackTrace();
            }
            timpServire+=list.get(0).getTimpServire();
            nrClientiSer++;
            id=list.get(0).getId();
            list.remove(0);
            gui.actualizare("<-Client id " + id + " iese de la coada " + nrCoadă +
" la timpul " + timp);
            gui.print(this);
        }
        else {
            try {
                Thread.sleep(500);
            } catch (InterruptedException e) {
                e.printStackTrace();
            }
            timp=time.getTime();
            coadaGoala++;
        }
    }
}
```

În această metodă sunt procesați clienții unei cozi.

Cât timp nu este depășită durata simulării și coada nu e vidă (dacă ok este 0 înseamnă că thread-ul a fost oprit) thread-ul este pus să aștepte un timp egal cu timpul de servire al cliențului din vârful cozii, iar apoi este scos din coada respectiv din lista de clienți a acelei cozi. Altfel dacă lungimea listei este 0 la coada nu sunt clienți, thread-ul este pus să aștepte câte o secundă, iar variabila `coadaGoala`, care reprezintă cât timp coada a fost goală, crește.

Atunci când un client părăsește coada în log se afișează „<-Client id X iese de la coada X la timpul X”. Timpul este calculat cu ajutorul variabilei `timp` care reprezintă timpul la care a venit primul client la coada, iar timpul la care iese este dat de timpul de intrare plus timpul de servire al fiecărui client care iese. De asemenea se actualizează evoluția cozii.

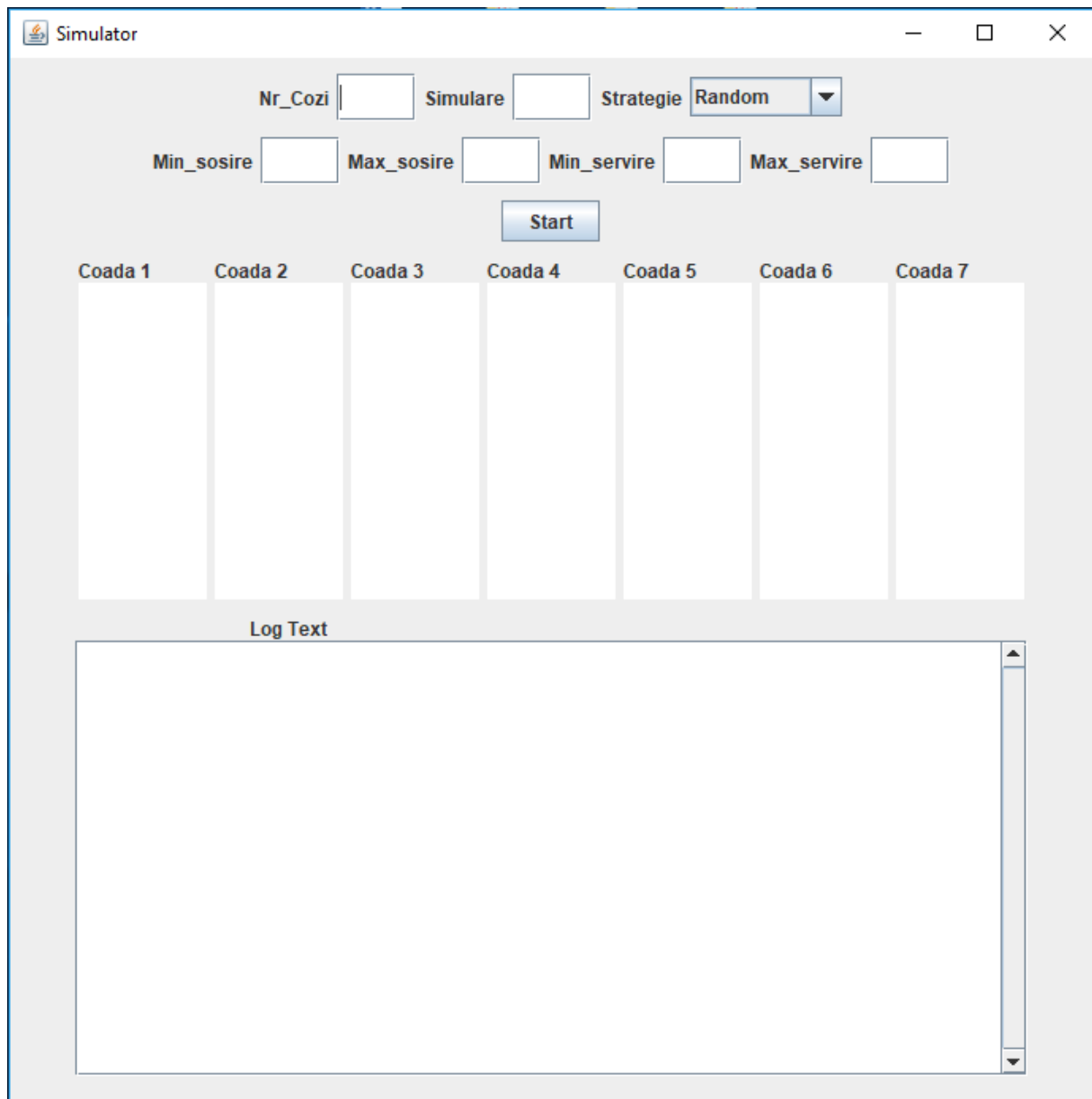
Pentru a calcula timpul mediu de servire am adunat la variabila timpServire timpul de servire al fiecarui calient care a iesit de la coada si am impartit la numarul de clienti serviti.

Pentru a calcula timpul mediu de asteptare, in variabila timpAsteptare am calculat cat timp asteapta un client fata de clientul din fata lui(=timpul de servire al primului client – timpul de sosire al urmatorului client). Daca la coada nu se afla niciun client atunci timpAsteptare este 0, altfel se aduna cu timpul de asteptare al clientului curent. Timpul total de asteptare este suma timpilor de asteptare al fiecarui client. Iar media este timpul total impartit la nr de clienti serviti.

```
public void threadStop() {
    ok=false;
    thread.stop();
    gui.actualizare("Coadă " + nrCoadă + ":\n" + "Average service time: " +
timpServire/nrClientiSer +
        " Average waiting time: " + timpAsteptareTotal/nrClientiSer + " Empty
queue: " + (coadaGoala-1));
}
```

Metoda threadStop() opreste thread-ul curent si se actualizeaza interfata cu informatiile specifice acelei cozi.

4.2.GUI

Interfata este alcatuita din campurile destinate introducerii datelor de simulare, un buton, o sectiune in care este prezentata evolutia cozilor si un log text.

Pentru log am folosit o variabila de tipul JTextArea.

```
JPanel panel3 = new JPanel();
JLabel l5 = new JLabel("Log Text");
logText = new JTextArea(17, 53);
logText.setLineWrap(true);
logText.setWrapStyleWord(true);
logText.setEditable(false);
JScrollPane scroll = new JScrollPane(logText);
scroll.setVerticalScrollBarPolicy (ScrollPaneConstants.VERTICAL_SCROLLBAR_ALWAYS);
panel3.add(l5);
panel3.add(scroll);
panel3.setLayout(new BoxLayout(panel3, BoxLayout.Y_AXIS));
```

Log-ul este actualizat cu ajutorul metodei append(). Astfel la continutul log-ului se adauga mesajul transmis ca parametru.

```
public void actualizare(String msg) {  
    logText.append(msg+"\n");  
}
```

Pentru reprezentarea cozilor am folosit tot variabile de tipul JTextArea.

```
public void print(Coada coada) {  
    if(coada.getNrCoadas() == 1) {  
        c1.setText("");  
        c1.append("-----\n");  
        for (int i = 0; i < coada.list.size(); i++) {  
            c1.append(" * " + coada.list.get(i).getTimpServire() + "\n");  
        }  
    }  
    else if(coada.getNrCoadas() == 2) {  
        c2.setText("");  
        c2.append("-----\n");  
        for (int i = 0; i < coada.list.size(); i++) {  
            c2.append(" * " + coada.list.get(i).getTimpServire() + "\n");  
        }  
    }  
}
```

Metoda print() primeste lista de cozi si in functie de nr cozilor actualizeaza text field-ul corespunzator. Casa este reprezentata de „-----” ,iar clientii de * plus timpul de servire.

5.Testare

Pentru a testa aplicatia, utilizatorul introduce datele si apasa butonul „Start” si va vedea evoluita cozilor si informatiile furnizate de log.

6.Rezultate

Simulator

Nr_Cozi Simulare Strategie

Min_sosire Max_sosire Min_servire Max_servire

Coadă 1	Coadă 2	Coadă 3	Coadă 4	Coadă 5	Coadă 6	Coadă 7
* 8 * 9 * 10						

Log Text

```
-->Client id 1 sosii la coada 1 la timpul 7      timp sosire: 7 timp servire: 5
-->Client id 2 sosii la coada 1 la timpul 12     timp sosire: 5 timp servire: 8
<--Client id 1 iesit de la coada 1 la timpul 12
-->Client id 3 sosii la coada 1 la timpul 16     timp sosire: 4 timp servire: 8
<--Client id 2 iesit de la coada 1 la timpul 20
-->Client id 4 sosii la coada 1 la timpul 21     timp sosire: 6 timp servire: 7
-->Client id 5 sosii la coada 1 la timpul 26     timp sosire: 5 timp servire: 8
<--Client id 3 iesit de la coada 1 la timpul 28
<--Client id 4 iesit de la coada 1 la timpul 35
-->Client id 6 sosii la coada 1 la timpul 35     timp sosire: 9 timp servire: 9
-->Client id 7 sosii la coada 1 la timpul 38     timp sosire: 3 timp servire: 10
STOP
Coadă 1:
Average service time: 7.0 Average waiting time: 5.25 Empty queue: 7
Peak Hour: 26
```

Se poate vedea evolutia cozii si informatiile furnizate de log.

7.Concluzii

Aplicatia poate fi dezvoltata adaugand mai multe statistici.

Am invatat sa folosesc multi-threading, si sa fac o interfata care se actualizeaza in timp real.

8.Bibliografie

www.stackoverflow.com